

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗРОШУВАНОВОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
«Інноваційні розробки молоді –
агропромислового виробництва»

28 квітня 2017 року

м. Херсон

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту зрошуваного землеробства НААН
(протокол № 5) від 10 травня 2017 року.

Редакційна колегія:

Вожегова Раїса Анатоліївна	- доктор с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААН, головний редактор;
Лавриненко Юрій Олександрович	- доктор с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААН, заступник головного редактора;
Біднина Ірина Олександрівна	- кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник, вчений секретар;
Базалій Валерій Васильович	- доктор с.-г. наук, професор;
Меліхов Віктор Васильович	- доктор с.-х. наук, професор, Всеросійський науково-дослідний інститут зрошуваного землеробства, Росія;
Голобородько Станіслав Петрович	- доктор с.-г. наук; старший науковий співробітник;
Лазарев Микола Миколайович	- доктор с.-г. наук, професор, Російський державний аграрний університет Московської сільськогосподарської академії кор. К.А. Тімірязєва, Росія;
Коковіхін Сергій Васильович	- доктор с.-г. наук, професор;
Шиманський Леонід Петрович	- доктор філософії, Поліський інститут рослинництва, Білорусь;
Грановська Людмила Миколаївна	- доктор економічних наук, професор;
Петшак Стефан	- доктор філософії, професор, Технологічно-природничий інститут, Польща;
Малярчук Микола Петрович	- доктор с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Денчич Сербислав	- доктор наук, професор, Науково-дослідного інституту рільництва та овочівництва, Сербія;
Морозов Олексій Володимирович	- доктор с.-г. наук, доцент;
Гашимов Агамир Джалалович	- доктор с.-х. наук, член-кореспондент НАНА, Азербайджанський науково-дослідний інститут гідротехніки та меліорації, Азербайджан;
Писаренко Павло Володимирович	- доктор с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Влашук Анатолій Миколайович	- кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Заєць Сергій Олександрович	- кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Коваленко Анатолій Михайлович	- кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Біляєва Ірина Миколаївна	- кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Люта Юлія Олександрівна	- кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Пілярська Олена Олександрівна	- кандидат с.-г. наук, відповідальна за випуск.

Інноваційні розробки молоді – агропромислового виробництва: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, 28 квітня 2017 р. – Херсон: ІЗЗ НААН, 2017. – 172 с.

Матеріали конференції висвітлюють нові тенденції розвитку аграрної науки з питань зерновиробництва та можливість доведення розробок молодих вчених до рівня інновацій в сучасних умовах господарювання.

Збірник матеріалів призначений для науковців, аспірантів, спеціалістів сільського господарства.

Адреса редакційної колегії:
Інститут зрошуваного землеробства НААН
сел. Наддніпрянське, м. Херсон, 73483
тел. (0552) 36-11-96, факс: (0552) 36-24-40
e-mail: izz.ua@ukr.net
сайт: www.izpr.org.ua

ЗМІСТ

Андрійченко Л.В., к.с.-г.н., Миколаївська ДСДС ІЗЗ НААН <i>"Комплексна оцінка ефективності польових сівозмін"</i>	10
Артем'єва К.С., ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» <i>"Пролонгована дія рідких органо-мінеральних добрив на продуктивність ячменю ярого"</i>	12
Балашова Г.С., д.с.-г.н., Юзюк С.М., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Економічна ефективність вирощування картоплі за краплинного зрошення на півдні України"</i>	14
Бєлов Я.В., аспірант, Полтавська державна аграрна академія <i>"Особливості застосування мікробіологічних препаратів при вирощуванні багаторічних лікарських рослин"</i>	16
Білокін В.О., Філоненко С.В., к.с.-г.н., доцент, Полтавська державна аграрна академія <i>"Вплив позакореневого внесення різних доз мікродобрива вуксал на насінневу продуктивність висадків та посівні якості насіння цукрових буряків"</i>	18
Бондаренко К.В., Інститут рису НААН, Сліщук Г.І., Волкова Н.Е., Селекційно-генетичний інститут – Національний центр насіннезнавства та сортовивчення <i>"Біоінформатичний аналіз гену <i>pi-b</i> рису посівного (<i>Oryza sativa</i> L.), асоційованих зі стійкістю до пірикуляріозу"</i>	21
Боровий О.М., Філоненко С.В., к.с.-г.н., доцент, Полтавська державна аграрна академія <i>"Ефективність застосування ґрунтових гербіцидів за вирощування цукрових буряків для промислових цілей"</i>	23
Бушилов В.Д., Уманський національний університет садівництва <i>"Використання саджанців клону сливи карликової в лісомеліоративних заходах південного степу України"</i>	27
Василенко Р.М., к.с.-г.н., с.н.с., Степанова І.М., к.с.-г.н., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Удосконалення елементів технології вирощування кукурудзи на зрошуваних землях"</i>	28
Вендель В.В., Поляков О.І., д.с.-г.н., Інститут олійних культур НААН <i>"Залежність показників елементів продуктивності та рівня врожайності гірчиці ярої від мінеральних добрив та різних норм висіву"</i>	30
Влащук О.А., Федорчук М.І., д.с.-г.н., професор, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» <i>"Вплив елементів агротехніки на насінневу продуктивність буркуну білого однорічного"</i>	32
Влащук А.М., к.с.-г.н., Колпакова О.С., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Елементи технології вирощування гібридів кукурудзи в умовах зрошення"</i>	33

Вожегова Р.А., д.с.-г.н., професор, член-кореспондент НААН, Заєць С.О., к.с.-г.н., Музика В.Є., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Показники якості зерна сортів пшениці озимої залежно від строку сівби та захисту рослин"</i>	35
Войтович О.П., Інститут водних проблем і меліорації НААН <i>"Інформаційно-дорадчий комплекс із захисту рослин"</i>	37
Воронюк Л.А., Асканійська ДСДС ІЗЗ НААН <i>"Способи основного обробітку ґрунту при вирощуванні сої в сівозміні на зрошуваних землях півдня України"</i>	38
Грібінюк К.С., Асканійська ДСДС ІЗЗ НААН <i>"Вирощування пшениці озимої за різних способів обробітку ґрунту та сівби в сівозміні на зрошенні півдня України"</i>	39
Дзюба М.В., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Осіннє застосування ретардантів на ріпаку озимому"</i>	42
Дикий В.В., к.с.-г.н., Лавришина О.Є., Миколаївська ДСДС ІЗЗ НААН <i>"Чисельність злакових мух на озимому полі залежно від попередника та строку сівби"</i>	43
Диченко О.Ю., к.с.-г.н., доцент, Чайка Т.О., к.екон.н., доцент, Полтавська державна аграрна академія <i>"Вплив різних систем обробітку чорнозему типового на його водно-фізичні властивості"</i>	44
Довбуш О.С., Інститут рису НААН <i>"Урожайність та якісні показники насіння сортів рису залежно від удобрення мікроелементами"</i>	46
Доронін А.В., к.екон.н., с.н.с., Національна академія аграрних наук України <i>"Інноваційні перспективи виробництва альтернативного палива в Україні"</i>	48
Дудка М.І., к.с.-г.н., Пустовий С.І., ДУ Інститут зернових культур НААН <i>"Визначення ефективності дії попередника і фону мінерального живлення на біометричні показники рослин та продуктивність гібридів кукурудзи різних груп стиглості в умовах північного Степу"</i>	50
Дудченко В.В., д.е.н., Вожегов С.Г., д.с.-г.н., с.н.с., Чекамова О.І., Інститут рису НААН, Морозов Р.В., д.е.н., професор, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» <i>"Порівняльний аналіз технології вирощування рису в умовах затоплення та на краплинному зрошенні"</i>	52
Дудяк І.Д., к.с.-г.н., доцент, Туз М.С., Миколаївський національний аграрний університет <i>"Урожайність та якість насіння соняшнику залежно від площі живлення"</i>	54

Єремєєва С.П., Миколаївська ДСДС ІЗЗ НААН <i>"Формування врожаю картоплі залежно від системи удобрення в умовах зрошення південного степу України"</i>	56
Зубковська В.В., к.с.-г.н., Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства і агрохімії імені О. Н. Соколовського» <i>"Процеси акумуляції-міграції фосфатних іонів у кислих ґрунтах різної генези та використання"</i>	57
Казанок М.Г., Воронюк З.С., к.с.-г.н., с.н.с., Кравченко Ю.О., Інститут рису НААН <i>"Ефективність вирощування круп'яних культур на рисових зрошувальних системах"</i>	59
Калінчук В.В., Полєнок А.В., к.с.-г.н., Ткач М.С., Інститут рису НААН <i>"Вплив основних агроприємів вирощування на продуктивність нових сортів рису"</i>	61
Качанова Т.В., к.с.-г.н., доцент, Миколаївський національний аграрний університет <i>"Плівчастість і натура у сортів вівса на півдні України"</i>	63
Кисіль Л.Б., Інститут зрошеного землеробства НААН <i>"Вплив погодних умов, строків сівби і стимуляторів росту на розвиток рослин ячменю озимого в осінній період"</i>	64
Кіряк Ю.П., Бруньковська Т.В., Херсонський обласний центр з гідрометеорології <i>"Проблеми використання приватних автоматичних метеостанцій"</i>	66
Клімов С.В., к.т.н., доцент, Пінчук О.Л., к.т.н., доцент, Національний університет водного господарства та природокористування <i>"Гідроінформатика – інформаційний крок сучасних методів захисту територій від затоплення"</i>	68
Коваленко О.А., к.с.-г.н., Сікаленко В.О., Миколаївський національний аграрний університет <i>"Вплив біопрепаратів на продуктивність сортів лаванди вузьколистої за умов краплинного зрошення"</i>	71
Козирев В.В., к.с.-г.н., Біднина І.О., к.с.-г.н., с.н.с., Томницький А.В., к.с.-г.н., Інститут зрошувального землеробства НААН <i>"Вплив основного обробітку темно-каштанового ґрунту на ступінь солонцюватості в умовах зрошення"</i>	74
Козуб О.М., Полтавська державна аграрна академія <i>"Вплив агротехнічних заходів на формування продуктивності меліси лікарської"</i>	76
Коновалов В.О., ДП «ДГ «Асканійське» АДСДС ІЗЗ НААН», Усик Л.О., к.с.-г.н., с.н.с., Інститут зрошувального землеробства НААН <i>"Урожайність та олійність сафлору красильного за різних умов зволоження"</i>	77

Коновалова В.М., Асканійська ДСДС ІЗЗ НААН <i>"Урожайність льону олійного за різних умов вирощування на півдні України"</i>	79
Королев К.П., кандидат с.-х. наук, Інститут біології, Тюменський державний університет <i>"Изучение реакции различных генотипов льна – долгунца (Linum usitatissimum L.) при воздействии фосфемиды"</i>	81
Котов Б.С., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Сучасний стан виробництва картоплі в Україні та світі"</i>	85
Кочик Г.М., к.с.-г.н., Мельничук А.О., к.с.-г.н., Кучер Г.А., Інститут сільського господарства Полісся НААН <i>"Наукові підходи щодо підвищення родючості ґрунтового покриву зони Полісся"</i>	87
Кулінько О.І., Філоненко С.В., кандидат с.-г. наук, доцент, Полтавська державна аграрна академія <i>"Формування продуктивності та технологічних якостей коренеплодів цукрових буряків за різних систем хімічного захисту їх посівів від бур'янів"</i>	89
Купедінова Р.А., к.техн.н., Інститут водних проблем і меліорації НААН <i>"Практичні аспекти експлуатації систем краплинного зрошення"</i>	92
Ласло О.О., к.с.-г.н., доцент, Полтавська державна аграрна академія <i>"Використання технологій точного землеробства та рослинництва при визначенні екологічно стабільних територій для органічного виробництва"</i>	93
Лиховид П.В., Херсонський державний аграрний університет <i>"Умовне споживання рухомих сполук азоту і фосфору кукурудзою цукровою залежно від глибини оранки та фону живлення"</i>	95
Лопата Н.П., Асканійська ДСДС ІЗЗ НААН, аспірант Інституту зрошуваного землеробства НААН <i>"Вплив основного обробітку ґрунту, сівби в попередньо необроблений ґрунт та доз добрив на продуктивність кукурудзи в умовах зрошення півдня України"</i>	96
Люта Ю.О., к.с.-г.н., Сергеев А.В., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Урожайність і кількісний вихід маточників моркви столової за краплинного зрошення на півдні України"</i>	98
Малюк Т.В., к.с.-г.н., с.н.с., Пчолкіна Н.Г., Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН <i>"Обґрунтування підходів щодо удосконалення технології краплинного зрошення насаджень черешні"</i>	100
Мартиненко Т.А., к.с.-г.н., Шкода О.А., к.с.-г.н., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Вплив елементів технології вирощування цибулі ріпчастої на показники її якості"</i>	102

Марченко Т.Ю., к.с.-г.н., Сова Р.С., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Застосування рістстимулюючого фунгіцидного препарату Ретенго на ділянках розмноження батьківських форм кукурудзи"</i>	103
Мельніченко Г.В., Інститут рису НААН, <i>"Ознаки стійкості до вилягання при створенні сортів рису"</i>	105
Місевич О.В., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Насіннева продуктивність буркуну білого однорічного залежно від досліджуваних факторів"</i>	106
Мозговський О.Ф., к.с.-г.н., Інститут овочівництва і баштанництва НААН <i>"Вплив органо-мінерального добрива «Рокогумін» на урожайність та якість коренеплодів моркви"</i>	108
Морозов О.В., д.с.-г.н., професор, Аверчев О.В., д.с.-г.н., професор, Херсонський державний аграрний університет, Біднина І.О., к.с.-г.н., с.н.с., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Аналіз сучасного стану виноградарства на зрошуваних землях херсонської області"</i>	110
Негуляєва Н.М., к.с.-г.н., с.н.с., Сердюченко Н.М., к.геогр.н., УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого <i>"Органічне землеробство як перспективний напрямок зерновиробництва на півдні України в умовах змін клімату"</i>	112
Нікішов О.О., ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет", Тимошенко Г.З., к.с.-г.н., с.н.с., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Ефективність вирощування пшениці озимої на насіння залежно від застосування біологічного захисту та мікродобрив"</i>	115
Новохижній М.В., к.с.-г.н., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Динаміка поживних елементів у ґрунті під посівами ячменю ярого залежно від систем його обробітку та мікробних препаратів"</i>	117
Огородня А.І., Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського» <i>"Застосування фітомеліоративних заходів для окультурювання опідзолених ґрунтів"</i>	120
Паламарчук Д.П., Петкевич З.З., к.с.-г.н., с.н.с., Шпак Т.М., к.с.-г.н., с.н.с., Бондаренко К.В., Мельніченко Г.В., Інститут рису НААН <i>"Оцінка загальної комбінаційної здатності колекційних зразків рису у системі діалельних схрещувань"</i>	122
Писаренко П.В., д.с.-г.н., с.н.с., Булігін Д.О., к.с.-г.н., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Вплив застосування режимів зрошення та густоти стояння рослин на продуктивність нових сортів сої в умовах півдня України"</i>	123

Погинайко О.А., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Формування урожаю багаторічних трав на основі оптимізації агротехнічних заходів, адаптованих до регіональних змін клімату"</i>	125
Погорелова В.О., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Значення позакореневого підживлення в житті рослин"</i>	127
Поліщук К.В., к.с.-г.н., Інститут водних проблем і меліорації НААН <i>"Біомеліорація на осушуваних землях гумідної зони"</i>	129
Попірний М.А., Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського» <i>"Переорганізація конформації гумінової супрамолекулярної макроструктури за різного обробітку чорнозему типового"</i>	131
Попов О.О., Філоненко С.В., к.с.-г.н., доцент, Полтавська державна аграрна академія <i>"Особливості формування зернової продуктивності гібридів кукурудзи іноземної селекції"</i>	133
Пташинська О.В., аспірант, Інститут рису НААН <i>"Вплив умов вирощування сорго цукрового на урожайність і якість зерна"</i>	135
Ретьман М.С., к.с.-г.н., с.н.с., Інститут водних проблем і меліорації НААН <i>"Ефективність застосування краплинного зрошення при вирощуванні сільськогосподарських культур в умовах недостатнього зволоження"</i>	137
Рубцов Д.К., Інститут зрошуваного землеробства НААН, <i>"Вплив деяких елементів технології вирощування на врожайність насіння сої"</i>	139
Савостяник С.Ю., Миколаївська ДСДС ІЗЗ НААН, Савостяник О.С., Миколаївська філія ДУ «Держґрунтохорона» <i>"Вирощування цибулі ріпчастої озимої за краплинного зрошення з використанням комплексних добрив"</i>	141
Сергеєва Ю.О., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Мікробіологічна активність ґрунту в посівах сорго залежно від застосування деструкторів рослинних залишків"</i>	142
Тимошенко Г.З., к.с.-г.н., с.н.с., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Підвищення біологічної активності ґрунту південного степу та поліпшення його азотного і фосфорного режимів за рахунок використання мікробних препаратів"</i>	143
Ульянченко М.С., Полтавська державна аграрна академія <i>"Продуктивність сортів гречки в умовах 2016 року"</i>	145
Філоненко С.В., к.с.-г.н., доцент, Кочерга А.А., к.с.-г.н., доцент, Полтавська державна аграрна академія <i>"Урожайність та посівні якості гібридного насіння цукрових буряків за кореневого підживлення висадків мінеральними добривами"</i>	147

Філоненко С.В., к.с.-г.н., доцент, Полтавська державна аграрна академія <i>"Насіннева продуктивність висадків цукрових буряків та посівні якості бурякового насіння за позакореневого внесення регуляторів росту".....</i>	151
Фролова М.В., к.биол.н., с.н.с, Московец М.В., Птицына Л.А., Торопов А.Ю., Федеральное государственное бюджетное научное учреждение Всероссийский научно-исследовательский институт орошаемого земледелия <i>"Инновационная биотехнология улучшения качества воды открытых водоемов для целей орошения и водоснабжения".....</i>	156
Фундират К.С., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Економічна ефективність вирощування тритикале озимого залежно від сорту та мікродобрив".....</i>	159
Чайка Т.А., к.экон.н., доцент, Полтавская государственная аграрная академия <i>"Новые возможности в обработке стерни в органическом земледелии".....</i>	160
Чекамова О.Л., Інститут зрошуваного землеробства НААН, <i>"Доцільність обробки насіння проса мікробними препаратами та рослин мікродобривами в умовах природного зволоження Південного Степу України".....</i>	162
Шакалій С.М., к.с.-г.н., Полтавська державна аграрна академія <i>"Вплив позакореневого підживлення на формування врожайності насіння соняшнику".....</i>	164
Шапарь Л.В., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Забур'яненість посіву сортів ріпаку озимого".....</i>	166
Шовкова О.В., Аграрно-економічний коледж Полтавської державної аграрної академії <i>"Вплив мікродобрив на формування площі листової поверхні рослинами сої".....</i>	167
Юзюк О.О., Інститут зрошуваного землеробства НААН <i>"Формування продуктивності насінневої картоплі за різного рівня живлення в умовах зрошення півдня України".....</i>	169

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗЕРНОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ІНОЗЕМНОЇ СЕЛЕКЦІЇ

Кукурудза вважається однією з найбільш високопродуктивних злакових культур універсального призначення, яку вирощують для продовольчого, кормового і технічного використання. За посівними площами вона займає третє місце в світі серед зернових культур. У нашій країні кукурудза, насамперед, є основною кормовою культурою: дві третини її зерна використовується на корм, а на продовольчі потреби і технічну переробку – лише 35%-40% [3].

Загальновідомо, що важливим резервом підвищення врожайності кукурудзи і стабільного нарощування обсягів виробництва її зерна є широке впровадження нових гібридів різних груп стиглості, які б мали високий потенціал продуктивності [1].

Останнім часом у господарствах країни висівають на значній площі гібриди кукурудзи іноземної селекції. Всі вони характеризуються цілою низкою позитивних властивостей і ознак, що роблять їх вирощування досить прибутковим для сільськогосподарського виробника [2]. Разом з тим, певні зміни клімату, що спостерігалися протягом останніх десяти-п'ятнадцяти років обумовили використання саме посухостійких гібридів кукурудзи, які за продуктивністю не поступаються тим, що вирощуються за нормального режиму зволоження. В зв'язку з цим, важливого значення набуває вивчення у виробничих умовах особливостей формування зернової продуктивності гібридів кукурудзи іноземної селекції, що поширені на полях області. Це питання є досить актуальним для сільськогосподарських підприємств нашого регіону і воно визначило доцільність та напрямки наукових досліджень. Відповідні дослід з вивчення зернової продуктивності гібридів кукурудзи іноземної селекції проводили у 2016 році на полях фермерського господарства «Флоріна» Полтавського району Полтавської області. Дослідження проводили з рекомендованими для вирощування у нашій області гібридами зарубіжної селекції Мас 39ВСК, Мас 38Д та Мас 37В фірми «Maisadour Semences» і DKS4590, DKS4964 та DKS4490 фірми «Monsanto».

Результати наших досліджень щодо вивчення гібридів кукурудзи показали, що серед них найбільш стійким до екстремальних погодних умов вегетаційного періоду виявився гібрид фірми «Monsanto» DKS4590, на ділянках якого на час збирання врожаю було найбільше рослин кукурудзи – 72,4 тис./га, що всього на 8,4% менше початкової їх кількості. Досить добре зарекомендував себе гібрид

фірми «Maisadour Semences» MAC39BCK. Середня густина рослин на його ділянках склала 69,7 тис./га, що є оптимальним показником, і яка і рекомендується фірмою-оригіном відповідного гібриду. Щодо стійкості рослин проти несприятливих погодно-кліматичних чинників, то відповідний гібрид тільки у незначній мірі поступився лідеру. За вегетаційний період на його ділянках випало всього 11,1% рослин культури.

Облік площі листової поверхні рослин різних гібридів кукурудзи показав, що гібрид MAC37B мав найменшу облиственість своїх рослин і, відповідно, малу площу їх листків на 1 га посіву. Значно більшою облиственістю охарактеризувалися рослини середньостиглих гібридів MAC39BCK і DKS4964. Максимальну кількість листків і їх площу мали рослини середньостиглого гібриду фірми «Monsanto» DKS4590: на час останнього обліку, що проводили 20 липня, кожна рослина кукурудзи на відповідних ділянках мала середню площу листків 38,4 дм², що і посприяло формуванню найбільшої серед всіх гібридів асиміляційної поверхні на 1 га посіву – 26,9 тис. м².

Щодо врожайності зерна, то слід зазначити, що найбільшим цей показник виявився саме у середньостиглого гібриду фірми «Monsanto» DKS4590 (варіант 4) – 119,3 ц/га. Друге місце за цим показником посів гібрид фірми «Maisadour Semences» MAC39BCK. На ділянках цього варіанту зібрали, в середньому, по 110,1 ц/га зерна кукурудзи, що перевищило гібрид DKS4964 на 4,7 ц/га. Найнижчою продуктивність кукурудзи виявилась на ділянках гібриду фірми «Maisadour Semences» MAC37B. Із ділянок цього гібриду отримали, в середньому, всього по 88,2 ц/га зерна культури.

Отже, зважаючи на значні зміни клімату, що виникли за останні десятиріччя, сільськогосподарським підприємствам зони недостатнього зволоження лівобережного Лісостепу, які спеціалізуються на вирощуванні зернової кукурудзи, варто віддавати перевагу саме посухостійким середньостиглим гібридам, таким як DKS4590 фірми «Monsanto». У випадку вирощування кукурудзи в господарствах на значних площах, доцільно висівати декілька її гібридів, що належать до різних груп стиглості. Саме за таких умов ефективніше використовується продуктивний потенціал культури, є можливість застосовувати інтегрований захист посівів і створюються умови для раціонального використання техніки.

Список використаних джерел:

1. Гаркава О. М. Екологічна пластичність та адаптивна здатність гібридів кукурудзи / О. М. Гаркава // Вісник Дніпропетровського ДАУ. – 2007. – №2. – С. 37-41.
2. Лівандовський А. Огляд сортового складу кукурудзи для національного виробника у 2012 р. / А. Лівандовський, М. Загинайло, М. Таганцова // Пропозиція. – 2012. – №2. – Спецвипуск. – С. 14-21.
3. Танчик С. Правильний вибір гібрида кукурудзи – технологія успіху / С. Танчик // Хімія. Агрономія. Сервіс. – 2007. – №4. – С. 8-9.